

Publicație a județului HUNEDOARA

Lumea

PUBLICAȚIE DE ANALIZĂ ȘI INFORMARE
ANUL VI NR. 47, 2008 PREȚ: 1 LEU

de azi

Crăciun Fericit!

Cu ocazia Sărbătorilor de iarnă conducerea Sucursalei Hidrocentrale Hațeg urează: colaboratorilor și salariaților, multă sănătate, putere de muncă și împliniri în anul ce va urma: Sărbători Fericite!

Biblioteca Județeană
"NOVID DENSUSIANU" - Deva
DEPOZIT-LEGAL
Nr. Inv. AL/6604

Director,
Ing. VALERIU BĂBĂU

PRIMĂRIA COMUNEI PUI
Cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Crăciunului și Anului Nou 2009, Primăria Pui urează tuturor locuitorilor comunei, personalului instituției și familiilor acestora tradiționalul „La mulți ani!” cu fericire și belșug, însoțit de împlinirea dorințelor de mai bine, de izbânzi și bucurii în anul care vine.

Primar:
VICTOR STOICA

S.C. HIDROSERV HAȚEG S.A.

Cu ocazia SFINTELOR
SĂRBĂTORI
DE CRĂCIUN, în prag de An Nou
2009,
conducerea Filialei transmite
personalului propriu
și colaboratorilor sincere felicitări,
urări de
prosperitate și sănătate.

Ing. Mircea Teodor
Director General

SC DEVA GOLD SA

Cu ocazia sfințelor Sărbători ale Crăciunului și Anului Nou 2009 transmitem colaboratorilor, salariaților noștri și familiilor acestora precum și tuturor hunedorenilor „SĂRBĂTORI FERICITE!” și tradiționalul „LA MULȚI ANI!”

Director, Nicolae Stanca

Dosar Lumea de Azi

Morțile misterioase ale Generalilor Securității

Pag.6-7

Noul Mers al Trenurilor 2009

Pag.4

Anul în care a renăscut Gimnastica și a murit Corvinul

Pag.10

PRIMĂRIA SARMIZEGETUSA

Slăvitul praznic al Nașterii Domnului să vă dăruiască sănătate, pace și întru toate bună sporire și să se reverse asupra dumneavoastră darurile sale cele mai bogate! Anul Nou să vă dăruiască împlinirea tuturor dorințelor!

Primar,
CORNEL MIHAI
TODONI

**REDESCOPERIREA
BUCURIEI**

Se spune că de Sărbătoarea Crăciunului porțile cerului se deschid larg pentru toți trăitorii întru credință și datini, iar oamenii lasă deoparte stresul, înverșunarea, crisparea și redevin, fie și numai pentru câteva clipe, mai buni și mai toleranți cu cei din jurul lor. La români apropierea sărbătorilor nu aduce însă acel ocean de bucurie și generozitate pe care-l întâlnești la tot pasul în alte țări europene, fapt ce stârnește adevărate dileme turiștilor străini obișnuiți să trăiască în alt mediu. Am uitat să ne bucurăm de Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, de minunile care ni se întâmplă zi de zi, în pofida greutăților și nevoilor de tot felul. Pentru că și comunismul a ucis multe tradiții și reflexe, dar n-a reușit niciodată să suprimă bucuria de a fi a românilor, acel tainic ritual al sărbătorilor oficiat de multe ori în tăcere, dar cu tainică venerație.

"Unde-s zăpezile de altădată?" m-aș întreba la câteva secole după Villon, dar răspunsul rămâne undeva suspendat în eter. Pentru că sănătatea morală a unui popor își trage seva și din stabilitatea economică și păstrarea tradițiilor ancestrale. Redescoperirea bucuriei, ca un act colectiv și nu ca un caz izolat ar fi un prim pas al regăsirii de sine pentru românii cunoscuți îndeobște ca niște oameni veseli și optimiști, care știu să facă din ceva bici și apoi să plesnească, cam prin orice colț de lume au ajuns. La noi, nu se mai poate?

DANIEL MARIȘ

PLUGUȘORUL HUNEDORENILOR

Aho, aho, copii și frați,
Iute anul adunați
Și cuvântul mi-ascultați
De-alegeri abia scăpați

Că la „generale”, frate
S-a mințit pe apucate
Și-ai noștri alegători
S-au dus la votat de ciori
Sictiriți de vorbe, frate
Cine poate oase roade;
Ia mânați odată-n cor
La ei și la mama lor !

Politicienii, frate
Se tot bat pe apucate
Căci la uninoinal
S-a cam sărit peste cal
Liberalii au dat papuci
Să-i votezi și-apoi să fugi,
Pesediștii mai abili
Au promis chiar și mașini
Fără taxe verzi, măi frate
De doi ani mereu dublate,
Pedeliștii în plină criză
Dau guvernul, mare miză,
Dă-i o sărăcie, vere
Că n-ai bani de nici o

bere,
Ia mai mânați, măi
Să se-audă peste văi
Că-n județul Hunedoara
Greu mai vine primăvara,
Nu sunt bani pe la comune
E buget de recesiune,
Alegătorii tot așteaptă
Să le torni asfalt la poartă,
Școlile nu-s toate pline,
Dispensarele-s ruine,
Nu e gaz și nu-i nici apă
Europa mai așteaptă,
Sunt bani de comisioane
De la cei ce fac betoane
Și lucrări de mântuială
Pe la nu știu care școală,
Căci de la modernizări
Se fac hoteluri peste mări
Iar moșiile cresc iute
Pline cu vite cornute
Pe tărâm american
Din ciolan hunedorean.
Urați măi

Hăi, hăi !

Viața nu-i plină de har
Pentru bietul pensionar,
Prețurile cresc într-una
Cum trece ziua și luna,
Apa-i tot mai scumpă, vere

De parcă-i lapte și miere
Pe la Apaprod pe plai
Se trăiește ca în rai
Iar un director mișel
Are casă și hotel
Că e gras comisionul
Când e liberal baronul,
Mână frate cât mai poți

Să se ducă iute toți !
De căldură ce să zic:
Neamțu-i neamț scoate profit
Șapte piei ia de pe tine
Mânce-l anul care vine;
Ca și gigacaloria
Ce vine de la Mintia;
Iar impozitele-s mari
Vai și-amar de ei bișnițari,
Mânați, măi !

Guvernanții an de an
Ne-au momit cu un ciolan
Și cu primul Tăricean
C-a venit Badea Traian
Și l-a pus pe Boc la ban;
Unde-i fraților speranța
Că mai dulce fi-va viața ?
Țara plină-i de șomeri
Dreptate nu poți să ceri,
Mint aleșii toți ca unul
Până pot să tragă tunul
Și s-adune-n conturi grase
Bănet pentru zece case
Mierea-ntr-una să le

curgă
Numa'-n propria lor pungă.
Mânați mama ei de viață
Că iar ne-au mințit în față
Hăi, hăi !
Aho, aho, copii și frații
Iute anul adunați
Și cuvântul mi-ascultați
Chiar de grele vremuri vin
Să ne mai și înveselim
Căci o viață noi trăim
Să uităm de toți și toate
Cum dau iama la bucate
Și să închinăm la soroc
Pentr-un AN NOU cu noroc
Dar și plin de sănătate
Că-i mai scumpă decât toate
Mânați măi fără mânie
Că mai rău n-o să ne fie
Urați măi
Hăi, hăi!

PRIMĂRIA RÂU DE MORI

Urează salariaților primăriei,
consilierilor locali,
cetățenilor comunei și
colaboratorilor, cu ocazia
Sfintelor Sărbători de iarnă și a
Anului Nou 2009
multă sănătate și prosperitate.

Sărbători Fericite și
La Mulți Ani!

Primar,
Niculiță Mang

PRIMĂRIA COMUNEI SÂNTĂMĂRIA ORLEA

Sfintele Sărbători ale Crăciunului și Anului Nou ne aduc în casă, în fiecare iarnă, o atmosferă unică de pace și liniște sufletească. Fie ca Nașterea Domnului Iisus Hristos să aducă tuturor locuitorilor comunei, consilierilor și colaboratorilor lumină în suflete, bunătațe, speranță și încredere.

LA MULȚI ANI !
Primar,
FILIP IOAN VICTOR

PRIMĂRIA COMUNEI TOMEȘTI

Sărbătoarea Nașterii Domnului și a anului 2009 să aducă multe bucurii, sănătate, fericire și bună înțelegere pentru toți locuitorii comunei noastre.
Să aveți parte de pace sufletească, împliniri și belșug în case.

LA MULȚI ANI !
SĂRBĂTORI FERICITE !

Primar,
Octavian Tiberiu Tămaș

Obiceiuri străvechi de Crăciun din Hunedoara

Sărbătoarea Nașterii Domnului a fost stabilită de Biserica Creștină, ca sărbătoare aparte, tocmai în perioada de maximă înflorire a mithraismului în Imperiul Roman.

Adusă din Orient de armată, religia lui Mithra (zeul soarelui), un cult iranic cu rădăcini vedice, invadează într-un timp relativ scurt toată lumea romană, ajungând să-și facă un număr mare de adepti, astfel încât sărbătoarea în cinstea acestui zeu, ca zi de naștere, este definitiv fixată în calendarul roman (câte sfârșitul secolului al III-lea), la 25 decembrie. Tot la această dată, lumea cea veche serba și creșterea luminii care biruie puterile întunericului. Văzând că la sărbătoarea de naștere a zeului solar merg și creștinii deoarece însuși Hristos s-a numit pe sine „lumina lumii”, iar proorocii și psalmiștii l-au numit „soarele dreptății”, „lumina neamurilor”, biserica creștină a înțeles că în ziua solstițiului de iarnă, în locul lui Sol Invictus zeul mitic Mithra -, să stabilească sărbătorirea Nașterii Domnului. Creștinismul dă altă înfățișare sărbătorilor păgâne, îmbrăcându-le într-o haină nouă. Totuși, rămășițele cultului soarelui au trăit mai departe în unele obiceiuri populare ca: roatele de foc cărora li se dă drumul pe costișa dealului în noaptea de Crăciun; colacii de Crăciun care imită forma soarelui, amintind de capul nimbat al lui Mithra.

Colindători din tată în fiu

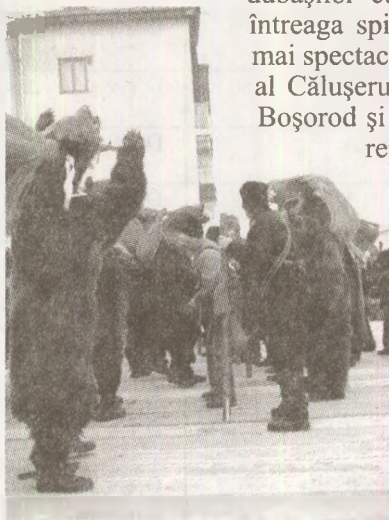
Hunedoara mai păstrează în zonele rurale obiceiuri străvechi, bazate însă pe observațiile empirice ale generațiilor anterioare și mai puțin pe mitologia păgână. Pe lângă ritualurile de iarnă care se găsesc în toate ținuturile locuite de români (stelașii, irozii, călușerii, colindatul cu cerbul, dubașii și colindătorii) se mai pot întâlni obiceiuri ancestrale, de ursire sau care prevăd caracteristicile viitorului an (legarea parului, calendarul de ceapă, ritualul tăierii porcului sau vergelarea pomilor). Stelașii sunt grupuri de 3-7 copii care vin să colinde cu o stea împodobită, din lemn și hârtie, având în mijloc scena Nașterii Domnului. Înăuntru se așează o lumânare aprinsă, care rămâne așa pe toată durata colindatului. Înainte de a intra în casă, se opresc la fereastra gospodarului, cântând: „Steaua sus răsare”.

Apoi sunt chemați în casă, unde se cântă mai multe colinde religioase: „Trei crai de la răsărit”, „În orașul Viflaim”, „Sus la ușa ceriului”, „O, ce veste minunată” etc. Irozii, sau Viflaemul, mai des întâlniți în zona Văii Jiului, sunt o ceată de colindători formată din 7-9 flăcăi, având costume specifice ritualului prezentat, adică o serie de personaje biblice creștine (Irod, Gaspar, Baltazar etc.). Aceștia poartă dialoguri în versuri despre Nașterea Domnului. De obicei, tinerii colindători sunt necăsătoriți și nu sunt primiți în casă de gospodari. Întregul ritual este de fapt un teatru folcloric religios-creștin. Acesta este de fapt singura manifestare teatrală de Crăciun din zonă. În zonele nepoluate cu obiceiuri românești, importate însă din Moldova sau Muntenia, în locul colindatului cu capra este frecvent întâlnit ritualul colindatului cu cerbul. Acesta este mai des întâlnit în zona Hațegului și cuprinde o serie de personaje travestite în capră (cerb), doctor, țigan, evreu și mai nou polițist. Restul cetei este formată din flăcăi îmbrăcați în costume populare de sărbătoare, care trec de la o gospodărie la alta și cântă colindele specifice cerute de gazde (a junelui, a fetei sau a ciobanului). Urmează jocul fetelor (mai rar al nevestelor), după care se pune în scenă jocul cerbului. Colindătorii primesc daruri din partea gazdelor (colaci, vinars, cârnați sau bani) pe

care le descântă și pentru care „mulțamește” vataful cetei. Toate aceste daruri sunt puse deoparte în vederea ospățului (ospățul cerbului). Apoi, la Anul Nou, cerbul este „împușcat” și jelit prin bocete de întreaga suită. Colindatul cu duba este specific întregului județ, dar mai des întâlnit în Țara Zarandului. Acesta are un ritual strict, moștenit de la o generație la alta. Dubașii ajung la casa gospodarului, unde cântă colindele cerute de gazdă (a pruncului, a fecioritei sau a gazdei). Urmează apoi strigarea darurilor (colaci, vinars, cârnați sau bani),

iar în final dansul dubaș, cu feciori și fete. În deplasarea dubașilor de la o casă la alta, instrumentiștii populari ce însoțesc grupul cântă melodii de joc (ritualul este cunoscut drept „marsul dubașilor”), alternându-se chiuiturile femeilor și strigăturile bărbaților. Repertoriul specific marsului dubașilor cuprinde sute de cântece, acoperind întreaga spiritualitate țărănească. În sfârșit, cel mai spectaculos dans ritual de Crăciun este acela al Călușerului, întâlnit încă în zona Clopotiva, Boșorod și mai rar în restul județului. Jocul lor reprezintă integrarea satului tradițional

în orânduiala cosmică și își are originile în antichitate, având la bază un cult al soarelui. Obiceiul are un caracter sincretic, putând fi înțeles numai prin studierea ansamblului dansurilor, muzicii și textelor folosite la colindatul Călușerului. Cete formate din un număr fără soț de dansatori, din aceeași generație, colindă la fiecare casă din sat, din Ajun de Crăciun și până după Anul Nou. Gospodăria casei la care este jucat Călușerul devine un loc purificat, al dezlegării „Anotimpului Crăciunului” și al renovării timpului calendaristic. Scenariul spectacolului cuprinde o serie de dansuri simbolice, precum dusul după apă, jocul ursului, băgatul fetelor în casă, jocurile de ospăț, „împușcarea” și „înmormântarea” țuicii, urmat de un ritual tulburător al renașterii vieții și al celebrării Nașterii Domnului.

Ritualuri ancestrale

Dincolo de ritualurile care au loc pe ulițele satului, în văzul tuturor gospodarilor, satul tradițional hunedorean mai păstrează în locurile izolate și ritualuri străvechi, făcute de cu seară la miez de noapte, sau cu martori puțini, despre care se vorbește în șezători. Este vorba de legarea parului, calendarul de ceapă, ritualul tăierii porcului sau vergelarea pomilor. În seara de Ajun, în momentul cel mai întunecos al nopții, fetele ies în ogradă spre a-și afla ursitul. După ce ajung la gardul gospodăriei, ele leagă, pe pipăite, un par cu o fundă roșie. A doua zi numără de la stânga la dreapta parii. Dacă au un ursit tânăr, parul legat trebuie să iasă la numărătoare cel mult cel de-al zecelea, iar dacă ursitul este în etate, numără mai mult de douăzeci de pari. La prima șezătoare își povestesc isprava. Dacă parul legat nu are putregai, crăpături sau noduri, ursitul este bogat, frumos, și „drept ca bradul”, fiecare defect al lemnului simbolizând un defect al feciorului care va veni să o ia pe fată. Calendarul cepei este un alt ritual tainic al gospodăriilor țărănești, bazat pe observațiile empirice transmise din tată în fiu de generații. În noaptea de Crăciun, taie o ceapă în două și se înșiră la fereastră cămășile ei. Cea de la exterior simbolizează luna ianuarie a anului care vine, următoarea luna februarie și așa mai departe. Pe fiecare se presară sare, în mod egal. A doua zi, fiecare dintre bucățile de ceapă este cercetată cu atenție. Dacă sarea s-a topit, caracteristicile termice ale lunii pe care o reprezintă vor fi pronunțate în anul care va veni. La fel, atunci când cepele lunilor de iarnă lasă apă, va fi zăpadă mare, iar semnele sunt bune pentru agricultură. Ritualul tăierii porcului prezice de asemenea caracteristicile anului care vine. De această dată, ca în templele antice, indiciile sunt date de culoarea sângelui, forma organelor interne, sau chiar sensul de încovrigare a cozii animalului mort. Țăranul hunedorean nu se consideră însă un stăpân al tuturor animalelor și recoltelor din gospodărie, ci o parte a unei simbioze rurale, de la un anotimp la altul. În cadrul ritualului vergelării pomilor, gospodarii se scoală cu noaptea în cap și imploră copacii să nu degere, să nu putrezească și să le dea recolte bogate, pentru că vor avea nevoie de ei tot anul ce va urma. Această colindare a copacilor are loc în versuri, transmise de asemenea din generație în generație de bătrânii satului.

De la Andrei baron de Saguna (1808-1873) la Andrei cel sfânt bicentenar

Mitropolitul român Andrei baron de Saguna a fost un om providențial pentru poporul său. Precum Moise și-a condus poporul pe pământul autonomiei și independenței naționale. A dat neamului său tabelele legii: Statutul organic. A lovit în piatră și a dat apa cerească a științei, luminii intelectuale și culturii.

Pururi va strălucii la orizontul bisericii și al națiunii române acest sfânt.

A dus o viață cu adevărat, de sfințenie. S-a identificat cu idealul unității românilor de pretutindeni. A marcat definitiv istoria însuși a poporului românesc conducând afacerile și destinele naționale ale Transilvaniei cu care s-a identificat un pătrar de secol.

O mare personalitate a nației românești, născut între macedo-românii din Balcani, exprimă încă o dată drama acestor trăitori pe alte meleaguri. A fost considerat un conducător înțelept. A realizat cea mai democratică organizare a bisericii ortodoxe. Considerat „diplomatul” revoluției românești din Ardeal, după cum Simion Bărnuțiu era teoreticianul/ideologul, iar Avram Iancu comandantul de oști românești. Rămâne „ultimul dintre mare ierarhi conducători politici” ai istoriei moderne europene.

Mitropolitul Andrei a fost și un misionar al culturii. Convins de emanciparea prin cultură, a inițiat acțiuni precum tipografia diecezană, Telegraful Român gazeta politică, comercială și literară, reeditarea Bibliei dela Sibiu și A.S.T.R.A. la care a avut un rol decisiv. A organizat și îndrumat învățământul românesc de toate gradele. I-a atribuit o largă conotație morală, punându-l sub ocrotirea bisericii. A reorganizat Institutul teologic-pedagogic dela Sibiu și diverse „fundațiuni” care acordau burse de studii. Ca „mare preot” a fost un vrednic slujitor al altarului fiind considerat cel mai bun cuvântător din secolul XIX. A marcat timpul cu dubul său.

Mitropolitul Andrei baron de Saguna a dus o viață de sfințenie. Sub semnele timpului și duhului său ne putem alătura și altora care cer trecerea dela „Andrei cel Mare la Andrei cel Sfânt”. A venit vremea canonizării Lui!

TRAIAN OPRONI

Ioan Albu

MERSUL TRENURILOR DE CĂLĂTORI DIN GARA DEVA (12.12.2008-12.12.2009)

Nr	Nume	Rang	De la statia	La statia	Sosire	Stationare	Plecare	Servicii
1	455	R	Deva	Simeria	0:08	1m	0:09	1 2
2	346	R	Deva	Curtici	0:27	1m	0:28	
3	1924	A	Deva	Timisoara Nord	1:23	2m	1:25	
4	1923	A	Deva	Sighetu Marmatiei	2:17	2m	2:19	
5	2023	P	Deva	Timisoara Nord	2:49	1m	2:50	
6	1555-1765	A	Deva	Timisoara Nord	3:10	3m	3:13	
7	1765	A	Deva	Timisoara Nord	3:10	3m	3:13	
8	370	R	Deva	Curtici	3:47	1m	3:48	
9	2041	P	Deva	Arad	3:59	1m	4:00	
10	2710	P	Deva	Lupeni	4:25	1m	4:25	
11	839	R	Deva	Cluj Napoca	5:23	20m	5:43	
12	2042	P	Deva	Simeria	5:52	2m	5:54	
13	347	R	Deva	Bucuresti Nord	6:02	2m	6:04	
14	2031	P	Deva	Arad	6:31	2m	6:33	
15	2701	P	Lupeni	Deva	6:42	1m	6:42	
16	811	R	Deva	Timisoara Nord	6:48	2m	6:50	
17	2182	P	Deva	Simeria	6:59	1m	7:00	
18	2344	P	Deva	Simeria	7:08	1m	7:08	
19	2401	P	Blaj	Deva	7:30	1m	7:30	
20	2381	P	Deva	Savirsin	7:36	2m	7:38	
21	454	R	Deva	Curtici	7:42	1m	7:43	
22	1821	A	Deva	Arad	7:48	2m	7:50	
23	2304	P	Deva	Teius	7:55	1m	7:55	
24	812-856	R	Deva	Tirgu Mures	8:31	2m	8:33	
25	812	R	Deva	Sibiu	8:31	2m	8:33	
26	1837	A	Deva	Timisoara Nord	8:43	3m	8:46	
27	354	R	Deva	Curtici	9:30	2m	9:32	
28	2044	P	Deva	Simeria	9:44	1m	9:45	
29	2711	P	Deva	Arad	10:36	3m	10:39	
30	2301	P	Teius	Deva	10:45	1m	10:45	
31	2374	P	Deva	Simeria	10:54	1m	10:55	
32	452	R	Deva	Curtici	11:28	2m	11:30	
33	2306	P	Deva	Teius	11:35	1m	11:35	
34	1622	A	Deva	Bucuresti Nord	11:45	2m	11:47	
35	2043	P	Deva	Arad	12:10	2m	12:12	
36	2303	P	Teius	Deva	12:15	1m	12:15	
37	374	R	Deva	Curtici	13:54	2m	13:56	
38	526-532	IC	Deva	Bucuresti Nord	14:08	2m	14:10	
39	526	IC	Deva	Teius	14:08	2m	14:10	
40	2386	P	Deva	Simeria	14:13	2m	14:15	
41	2703	P	Deva	Ilia	14:14	2m	14:16	
42	2402	P	Deva	Blaj	14:24	1m	14:24	
43	2185	P	Deva	Lugoj	15:03	1m	15:04	
44	2712	P	Deva	Lupeni	15:39	2m	15:41	
45	2045	P	Deva	Arad	15:45	3m	15:48	
46	375	R	Deva	Bucuresti Nord	16:03	2m	16:05	
47	2343	P	Deva	Savirsin	17:04	2m	17:06	
48	2024	P	Deva	Tirgu Jiu	17:05	2m	17:07	
49	2032	P	Deva	Teius	17:37	2m	17:39	
50	453	R	Deva	Brasov	18:02	2m	18:04	
51	1766-1556	A	Deva	Botosani	18:16	2m	18:18	
52	1766	A	Deva	Iasi	18:16	2m	18:18	
53	1621	A	Deva	Timisoara Nord	18:23	2m	18:25	
54	814	R	Deva	Sibiu	18:45	2m	18:47	
55	2046	P	Deva	Simeria	19:02	1m	19:03	
56	837	R	Deva	Tirgu Jiu	19:06	19m	19:25	
57	2047	P	Deva	Arad	20:04	1m	20:05	
58	813	R	Deva	Timisoara Nord	20:09	2m	20:11	
59	855-813	R	Deva	Timisoara Nord	20:09	2m	20:11	
60	355	R	Deva	Tirgu Mures	20:23	2m	20:25	
61	2048	P	Deva	Simeria	21:00	2m	21:02	
62	531-525	IC	Deva	Arad	21:09	2m	21:11	
63	525	IC	Deva	Arad	21:09	2m	21:11	
64	1838	A	Deva	Iasi	21:20	3m	21:23	
65	2707v	P	Lupeni	Deva	21:31	1m	21:31	
66	1822	A	Deva	Constanta	22:11	3m	22:14	
67	2376	P	Deva	Simeria	22:49	1m	22:50	

Bani de la stat pentru „case verzi”

Începând cu data de 5 ianuarie 2009, persoanele care doresc să-ți doteze locuințele cu sisteme energetice ecologice (panouri fotovoltaice, pompe geotermale, centrale eoliene, mori de vânt, sisteme hibride etc.) vor putea să demareze procedurile necesare obținerii de subvenții de la stat pentru cumpărarea și montarea acestora. Subvenția acordată va fi în proporție de 90%, dar nu mai mult de 25.000 lei (circa 7.000 euro) pentru persoane fizice, asociații de proprietari și organizații neguvernamentale. Prin acest program, demarat de Ministerul Mediului și numit „Casa Verde”, școlile și universitățile pot depune și ele proiecte pentru dotarea cu sisteme energetice ecologice, putând obține subvenții de până la 83.000 de euro.

Înscrierea în program

Cei interesați să intre în program trebuie să urmeze 3 pași de bază.

Primul constă în depunerea dosarului pentru achiziția sistemului de încălzire, la unul dintre agenții economici care comercializează și instalează astfel de sisteme și care vor fi dintre cei validați de Administrația Fondului pentru Mediu. Prin urmare, primul pas pe care va trebui să îl faceți

pentru a intra în program este să urmăriți lista cu agenții care au trecut de etapa validării. Această listă va fi pusă la dispoziția publicului în jurul datei de 20 decembrie 2008, atât pe site-ul Ministerului Mediului, www.mmediu.ro, cât și pe cel al Administrației Fondului pentru Mediu, www.afm.ro.

Al doilea pas presupune alegerea unuia dintre acești instalatori validați, în funcție de tipul de echipament pe care vreți să-l cumpărați, după care vă veți depune dosarul la acesta, însoțit de o cerere de înscriere.

Cel de al treilea pas este etapa obținerii notei de de acceptare. Aceasta va fi eliberată de instalatorul validat la care ați depus dosarul.

Românii sunt informați despre datoriile pe care le au la bănci

Băncile care desfășoară operațiuni în România sunt obligate prin lege să arate clientului din start contractul și să pună la dispoziția acestuia toate dobânzile, comisioanele și taxele pe care acesta le va avea de suportat, astfel încât el să știe la ce se angajează din momentul contractării unui credit.

O ordonanță de urgență care cuprinde aceste prevederi a fost adoptată de către Guvern și publicată în Monitorul Oficial la 27 noiembrie 2008, după ce tot mai multe persoane s-au plâns la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului, de opacitatea sistemului bancar.

Până acum, mare parte dintre bănci nu își informau clientul încă din faza incipientă, astfel încât acesta nu știa exact câți bani va datora în final și nici nu putea face o comparație între ofertele mai multor creditori. Specialiștii economici preconizează că în urma acestei legi, bancherii vor renunța la creditele cu dobândă promoțională,

anticipând că s-ar putea confrunta cu valuri de refinanțări, ceea ce înseamnă că banca va marca pierderi pe clienții respectivi în loc de profit.

În timp ce unele bănci s-au conformat deja reglementărilor europene și noii legi, cele care nu au făcut-o mai au la dispoziție doar câteva săptămâni. Pentru că termenii folosiți în contractele de credit sunt foarte greoi, persoanele care nu-i înțeleg pot accesa portalul www.bugetulfamiliei.ro, lansat de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului, care explică aceste noțiuni pe înțelesul tuturor.

Taxe aberante pe mașini „marca” Tăriceanu

Guvernul a hotărât triplarea taxei auto pentru mașinile second-hand, decizie ce a fost pusă în aplicare din 9 decembrie, spre nemulțumirea șoferilor. În aceeași zi, s-a suspendat aplicarea taxei auto pentru mașinile noi.

Astfel, dacă înainte taxa de poluare pentru un Golf IV (motor 1,4 litri) vechi din 2002 se ridica la 160 de euro, după noile norme taxa se ridică la 480 de euro. La o mașină cu un motor mai puternic (1,6 litri, Opel Astra din 2006), taxa a crescut de la 380 de euro, la 1.140 de euro. Pentru varianta de 2.200 de cmc., taxa de poluare a ajuns la aproape 2.000 de euro.

În paralel, prima de casare a rablelor a fost majorată de la 3.000 de lei, la 3.800 de lei, pentru un număr de 60.000 de mașini estimate că vor fi scoase din uz, dublu față de cota stabilită pentru acest an. Bugetul total alocat acestui program se va ridica la 228 milioane lei.

Colțul optimistului

Globalizarea oposumului întărcat de capră mioritică:

Criză. De Nervi. De Mrrrrr !!!

- **Cu oiștea-n gard, iaca bate Comunismu' țaca-toaca, Vine de demult-departe. Capitalismu' caca-maca.**

Ultima dată când. Adică, așijderea. Amu' ceva vreme. Vindeam case. Hâști! La cuca lu' peștempărat mai împărțeam chiar câte-o geoană. Ehe, și atuncia când erau numa' terenuri pentru viloace dembogățit proștii... Puneam de-i drept, polo-boc peste stolo-val-jean. Mai suna și câte-un gigi, din când în când, că cică să-l exemplific c-o idee. Dacă-i vorba de așa cumva, no hai s-o zicem, că nu-i năcaz dintr-o țâr' de bai. Cum, necum io-te: am ajuns, de-i vindeam unuia terenul de sub așezământ, cum ar veni stadionul de sub Steaua la Dinamo, iar lu' Cluj de sub Rapid. Etc. Praf și pulberea de Liga Championilor, cum ar veni. Champion d'Elisee avec de Place Pigalle et vreo douăș' de curve mereau oricum ață-n Montmartre. Hâști ! În Africa neo-zeelandeză, unde s-onbeduienit vaca cu mulsu' găștii. Hai, c-ajunse!...

Apocaliptica monumentala coropișnițo-

păduchelniță abia de făcu ochii...Lira sterlină se-apeacă peste euro, cât timp euro se-mpiedecă peste dolar. Iar petrolul curge, cu barilul cam cât îi kilu' de Coca a lu' Cola. Mașinile se vând câte două la preț de una; partidele se-nghesuie la guvernare câte trei-patru pe loc de-un amărât de guvern care oricum îi bășit și aproape de că-l-cat de boțit ce-i. Hai, hăiscea!...

Visul american cu tot cu steag înfipt în botelniță, într-un final de cât am vrut se-apropie de România așa de mult până-i trecu granițele. Ș-așa încercate de tancurile rusești, acu' cedară repede. Și se umplu biată țara de gologani virtuali, cum o vadră de mocirlă, pe câtă vreme leii ai' frumusei din plastic se topiră-n ceața globală. Hai, la coasă, cu draperia dreasă!...

Euro-fițe se dau în euro-bărci dup-americani de soi vânjoi, cică az' îi joi. Hai, c-asta fu. Tu-lai, demi veni greață ca de la mătreață. Musai de mă duc pân' la piață să iau o măsuță-n brață s-o ciupercutez de dimineată cât îi creață. Ș-o găselniță v-o vând, de stați la rând. Șo!...

Daniel Marianaconda

BLESTEMUL LUI CEAUȘESCU LOVEȘTE DINCOLO DE TIMP**MORȚILE MISTERIOASE ALE GENERALILOR
SECURITĂȚII**

În zilele Revoluției, dar și în anii care au urmat imediat după aceea, foarte multe personaje „cheie” ale evenimentelor trecute în cărțile de istorie și-au găsit sfârșitul în condiții bizare. Fie au murit pur și simplu, fie au dispărut ori s-au sinucis „ajutați” de împrejurări neelucidate.

Și, totodată: fie pentru că știau prea multe, fie pentru că au rămas consecvenți idealurilor de pe baricade sau din simplul motiv că deveniseră incomozi pentru „noul regim comunist de după...”, cum consideră Teodor Marieș, președintele „Asociației 21 Decembrie”.

„Vina” de a fi participat la momentele fierbinți ale acelor zile „de foc”, aceea de a fi știut prea multe despre un Decembrie încețoșat, sau de ce nu, blestemul sotilor Ceaușescu împușcați în Ajunul Crăciunului, au perseverat în a face victime ani de-a rând, printre generali de vază ai sistemului comunist, și câțiva colonei care nu mai avuseră timpul de a deveni generali...

Dosarul morții generalului Vasile Milea, a fost redeschis în urmă cu un an de către procurorul Dan Voinea. Foarte aproape de instanță se află și dosarul morții șefului-adjunct de la USLA, Gheorghe Troșca, confundat cu teroristii și măcelărit alături de „uslașii” săi în drum spre MAPN. Și moartea generalilor Nuță și Mihalea, al căror elicopter a fost doborât mișelește la Alba Iulia, cauză clasată inițial, a fost redeschis de către Parchetul Militar.

Considerăm, pe de altă parte, că nu vom ști probabil niciodată care este adevărul despre moartea generalilor: Marin Ceaușescu, Ștefan Gușe, Nicolae Militaru, Dumitru Puiu, Gheorghe Voinea, Stelian Pintilie, Emil Macri, Nicolae Doicaru, Gică Popa, Ion Bunoaică, Safta, Cerbu, sau a coloneilor Gheorghe Ardeleanu și Vasile Malutan.

Generalul Vasile Milea „sinucidere politică”?

Ministrul Apărării Naționale în ultimul guvern comunist, generalul Vasile Milea. Cu el începe seria morților suspecte. În primul rând, să amintim faptul că moartea sa a fost anunțată de către Nicolae Ceaușescu („Trădătorul s-a sinucis!”) pe postul național de televiziune, chiar în prima jumătate a zilei de 22 Decembrie 1989, înainte ca dictatorul să fugă cu elicopterul de pe acoperișul CC al PCR. Până cu o zi înainte de acest lucru, ministrul Milea a transmis ordinele comandantului suprem Ceaușescu, acelea care vizau reprimarea manifestațiilor anti-comuniști, și a coordonat executarea acestora împreună cu: ministrul de interne de atunci, Tudor Postelnicu; șeful Securității Statului, generalul Iulian Vlad; șeful Gărzilor Patriotice, generalul Cornel Părcălăbescu. Despre moartea lui Vasile Milea au circulat două ipoteze. Potrivit primeia, ministrul Milea ar fi fost împușcat din ordinul lui Ceaușescu, pentru că a refuzat să continue să lupte împotriva propriului popor. A doua ipoteză pornește de la premisa că Milea chiar și-a pus singur pistolul la tâmplă, pentru că și-a dat seama că Ceaușescu va pierde bătălia cu propriul popor, iar el va fi aspru pedepsit pentru crimele comise până la acea dată. Presupusa sinucidere a avut loc în biroul generalului Gărzilor Patriotice, Corneliu Părcălăbescu (văzut des în preajma Elenei Ceaușescu), cu o armă ce aparținea unui subofițer din garda de corp a acestui general...

Până în 1998, dosarul decesului ministrului Vasile Milea a fost închis cu „diagnosticul”: sinucidere, deși în raportul medico-legal de expertiză nu au fost consemnate urme de pulbere pe haine și pe corp, urme specifice cazurilor de sinucidere prin împușcare. Generalul

magistrat Dan Voinea, de la secția Parchetelor Militare, a redeschis dosarul în 1998, pentru a completa cercetările și a stabili cu exactitate împrejurările morții lui Milea. După schimbarea puterii, din 2001 dosarul a fost preluat de către magistrații militari Vasile Stanca și Gheorghe Oancea, care au clasat dosarul tot cu sinucidere, fără a explica însă de ce în raportul medico-legal nu au fost consemnate urmele lăuate de glonțul ucigaș. În 2007, generalul magistrat Dan Voinea a deschis încă o dată acest dosar pentru completarea cercetărilor...

Dosarul Troșca -USLA, la un pas de instanță

Colonelul Gheorghe Troșca, adjunct al șefului de Stat Major USLA, coordona în noaptea de 22 spre 23 decembrie 1989, trei transportoare blindate către Ministerul Apărării Naționale, unde i se ordonase să sprijine apărarea. Transportoarele au fost distruse, iar echipajele USLA au fost măcelărite de către dispozitivele de apărare ale MAPN, care le-au luat drept elemente teroriste... Colonelul Troșca era antrenat să cunoască și să riposteze în situații limită gen lupte de gherilă și contracara metodele de diversiune. Era unul dintre ofițerii care ar fi putut depista rapid „celula” transmițătoare de informații diversioniste despre teroristi, „fantomele” care au generat după 22 Decembrie circa 1.000 de morți și peste 3.000 de răniți. În acest caz, secția Parchetelor Militare a reconstituit cu precizie faptele și persoanele participante, dar numele acestora și acuzațiile care li se aduc nu sunt deocamdată publice.

Generalii Nuță și Mihalea au ars de vii

Generalul Constantin Nuță, șeful Miliției, și adjunctul său, generalul Velicu Mihalea, au murit în seara de 23 decembrie 1989, după ce elicopterul care-i aducea de la Deva la București a fost doborât lângă Alba Iulia.

Până la data de 20 decembrie, cei doi au încercat să șteargă urmele măcelului de la Timișoara. Pe data de 19 decembrie, au trimis cadavrele de aici la București, unde au fost incinerate, iar cenușa lor a fost aruncată la groapa de gunoi a Capitalei. Generalii s-au dus apoi la Arad, de unde în dimineața de 23 Decembrie au luat trenul spre București, dar la Deva au fost arestați tocmai de către o echipă de milițieni de-ai lor bine pregătiți, conduși de către căpitanul G. Badea (cu care în

primele zile ale lui iunie 1990, personal am stat de vorbă, împreună cu scriitorul și jurnalistul Valeriu Bărgău n.n.), și au fost duși la sediul UM 1719 din oraș. Apoi au fost urcați în elicopter (unde au fost legați cu frânghii de scaune) pentru a fi duși la București. În loc să se îndrepte spre Capitală, elicopterul și-a schimbat nu se știe de ce traseul, iar în dreptul localității Blandiana, de la unitatea militară de rachete din zonă s-ar fi executat foc asupra lui, care i-ar fi cauzat avarie la motor. La unitatea militară de lângă Blandiana, toate demersurile jurnalistice depuse de noi au dat greș, în ceea ce privește un răspuns cât de cât coerent din punct de vedere tactico-militar, din partea comandantului și a șefului de Stat Major ai unității, însă surse din imediata lor apropiere ne-au confirmat că s-a acționat pe principiul indicativului „Vigilență”. Elicopterul a fost în cele din urmă doborât pe dealul Mamut de lângă Alba Iulia, de către militarii de la sol, care au primit ordin să doboare „tot ce zboară”, deoarece ar fi fost vorba despre teroristi. Cert este că elicopterul zbura pe timp de noapte cu luminile stinse, iar e foarte probabil ca traseul său să fi fost intenționat unul „în derivă”, pentru a fi

mai greu de detectat și atacat. Ordinul de a fi doborât elicopterul a venit de la București, de la celula de comandă a MAPN (unde se aflau, între alții, generalul Victor Athanasie Stănculescu și Ion Iliescu!), după cum s-a aflat de curând în cadrul anchetelor de la secția Parchetelor Militare. Mai mult, au fost identificate persoanele care au transmis ordinul de doborâre a „tot ce zboară”, precum și cei care l-au executat. Considerat o adevărată „bibliotecă vie”, generalul Nuță a fost anterior șef al Contrainformațiilor Militare (CI), din cadrul MAPN; el era extrem de temut și mulți l-ar fi dorit eliminat...

Generalul Puiu, dispărut și declarat nebun

Fostul comandant al Aeroportului Otopeni, generalul Dumitru Puiu, a dispărut pur și simplu, pe 24 decembrie 1989, după ce a anunțat la TVR că deține înregistrări filmate cu masacrul militarilor în termen, de la Otopeni. A fost apoi descoperit pe străzile Timișoarei, unde a fost internat la spitalul de psihiatrie. A murit în mod suspect, la începutul lui 1990. Chestia este că, acele casete pe care le-a deținut, ar fi făcut lumină asupra diversiunii de la aeroport, în urma căreia într-o singură oră au fost ucise peste 50 de persoane. Condițiile dispariției generalului Puiu nu vor putea fi elucidate niciodată, susțin surse judiciare. Colegii lui au declarat, ulterior, că ultimele cuvinte ale generalului Puiu au fost: „salvați-mă, aștia vor să mă omoare!”.

Misterul fratelui de la Viena

Generalul Marin Ceaușescu (fratele dictatorului Nicolae Ceaușescu), șeful Reprezentanței Comerciale a României pentru Europa de Vest, de la Viena (în fond, o eficiență centrală de spionaj!), a avut din câte se știe acces la conturile bancare personale ale familiei Ceaușescu. La 28 decembrie 1989, acesta „s-a sinucis prin spânzurare” la sediul reprezentanței de la primul etaj, iar conturile familiei Ceaușescu, cât și cele ale Securității, au dispărut. Moartea generalului Marin Ceaușescu nu a fost anchetată nici până în prezent, cazul fiind clasat cu maximă discreție.

Șeful lui Pacepa și judecătorul soților Ceaușescu „sinuciși”!

Generalul Nicolae Doicaru, șeful Direcției de Informații Externe (DIE) între 1959-1978, a murit extrem de ciudat la o partidă de vânătoare în 1992, verdictul anchetatorilor fiind acela de „sinucidere prin împușcare”. Culmea e că, toți participanții la vânătoare aveau cartușe cu alice, însă Doicaru a fost ucis de un glonț care nu se știe din arma cui a pornit... Principala îndeletnicire a celor din DIE era suprimarea românilor din diaspora; ei colaborau cu serviciile secrete est-germane STASI și cu alte asemenea servicii care aveau drept scop eliminarea persoanelor incomode regimului comunist. Doicaru a fost inițial șef al Securității din Constanța și prieten apropiat al ofițerului KGB Pantiușa Bodnarenko, la rândul lui fost șef al generalului Mihai Pacepa - generalul de Securitate scos din circuit după fuga sa în SUA și ulterioara presupusă evidentă (!) colaborare cu CIA -, iar după 1990 a fost consilierul lui Gelu Voican Voiculescu. Dosarul a fost clasat.

(Continuare în pag. 7)

MORȚILE MISTERIOASE ALE GENERALILOR SECURITĂȚII

(Urmare din pag. 6)

Remușcări careucid chiar sub acoperișul Ministerului Justiției

Judecător militar, generalul Gică Popa, președintele completului de judecată în procesul soților Ceaușescu, și cel care a pronunțat condamnarea la moarte a acestora, s-a sinucis la data de 1 martie 1990, după ce tocmai ceruse trimiterea la o ambasadă în străinătate, pentru protecție. În aceea zi, generalul Popa intra în biroul 122 din clădirea Ministerului de justiție. Se aude un zgomot puternic de armă, iar generalul este găsit într-o baltă de sânge. Încă trăia. A fost transportat de urgență la Spitalul Militar Central, iar aici și-a găsit sfârșitul. Potrivit unor surse judiciare citate de către mas-media, generalul Gică Popa, înaintea împușcării, ar fi fost asaltat de telefoane de amenințare cu moartea. Dosarul a fost închis. Dar, rămân unele declarații ale unor oameni care știu ce vorbesc atunci când subiectul este Revoluția. Generalul magistrat Dan Voinea, care anchetează dosarele Revoluției, spune la un moment dat: "Din câte îl cunoșteam eu pe generalul Gică Popa, nu era o fire ușor influențabilă. Probabil că a cedat nervos și din cauza presiunilor de după procesul dictatorilor..." Pe de altă parte, Teodor Marieș, președintele Asociației „21 Decembrie”, afirmă: „Îmi amintesc că era recunoscut pe stradă de mulțime și, uneori, bătut. Mai mult decât atât, cred că și familia i-a fost amenințată și atunci s-a pierdut cu firea. Oricum, am rezerve în a accepta varianta sinuciderii”, mai spune Teodor Marieș.

Greutatea unui ordin murdar

Colonelul Petru Moraru, loțiitorul șefului Inspectoratului General al Miliției, a fost cel care a asigurat transportul celor 41 de cadavre de la Timișoara la crematoriul „Cenușa” din București. Procurorul militar Dan Voinea afirma, la un moment dat, că „au fost alese doar cadavrele care prezentau plăgi prin împușcare, pentru a fi ascunse probele faptului că s-a tras”. În dosarul arderii cadavrelor de la Timișoara au fost găsiți vinovați: Gheorghe Ganciu, colonel în Securitate; generalul Emil Macri; Emil Iosif, șeful Crematoriului Uman; Ion Baci, fost șef al Direcției Economice din Inspectoratul General al miliției (IGM), și colonelul Petru Moraru. Condamnat la 15 ani de închisoare, acesta din urmă se spânzură în închisoare, nesuportând regimul de detenție.

Povara unei „evadări” de jucate

Colonelul în rezervă Vasile Malutan, pilotul elicopterului cu care soții Ceaușescu părăseau sediul Comitetului Central al PCR în amiaza zilei de 22 Decembrie 1989, s-a stins din viață în luna mai anulului 1995, în timp ce efectua lucrări de erbicidare a viei Institutului de Cercetări pentru Cereale și Plante din Fundulea. Elicopterul 22 Robinson Beta, înmatriculat YR RBA, de producție americană, aparținând firmei SC Agrostar Călărași, s-a prăbușit în apropierea localității Fundulea, aflată la 34 de kilometri de Capitală, după ce s-a agățat de un fir electric. Moartea lui Malutan, cunoscut ca unul dintre cei mai buni în domeniul pilotajului, rămâne un mister, colegii lui povestind că „era în stare să aterizeze cu motorul oprit de la 50 de metri deasupra solului”, și cu atât mai mult cu cât decesul a survenit a doua zi după ce Malutan a afirmat în fața Comisiei parlamentare de cercetare a evenimentelor din Decembrie 1989, că Nicolae Ceaușescu, la plecarea din CC al PCR, a avut tot timpul în elicopter o valiză cu documente.

Ar mai fi aici de adăugat că și, generalii Ion Bunoaică și Ion Eugen Sandu au murit tot într-un misterios accident de elicopter. Pe 1 septembrie 1995, ei se aflau în zbor venind de la Iași spre București, alături de alți gradați din cadrul Armatei și Poliției. Aparatul de zbor s-a prăbușit la Mogoșești și

nimeni nu a supraviețuit. Bunoaică a fost șeful trupelor de Securitate de la Timișoara în timpul Revoluției, iar Sandu, șef al Miliției în Reșița și Craiova, succesiv.

„Indezirabilul” Gheorghe Ardeleanu. Sau moartea lui Bula

În noaptea de 22 Decembrie, la sediul CC al PCR își face apariția comandantul USLA, Gheorghe Ardeleanu, pe numele lui real Moise Bula. El pune la dispoziția Armatei

trupele speciale de intervenție. Incidentul în care a fost ucis colonelul Troscă și colegii săi, în fața Ministerului Apărării, demonstrează faptul că profesioniștii antitero erau vizați să pozeze tocmai în postura de teroriști! Inginerul Constantin Isac, apropiat al familiei lui Gh. Ardeleanu, a relatat pentru mas-media: „La șase luni după evenimentele din 1989, colonelul Ardeleanu a fost îndepărtat din funcție. Era normal, pentru că activase ca și șef de contraspionaj pe Europa, și avea baza de date cu spionii europeni. Nu putea rămâne, în condițiile în care Gelu Voican Voiculescu pregătise înființarea UM 0215, iar Virgil Măgureanu avea să preia SRI. Ardeleanu s-a retras în satul Petrani, Oradea, unde avea să și moară în iunie 1993, oficial intoxicat cu insecticid în timp ce strepea cartofii din grădină”.

Mort intoxicat de... prea multe plimbări între spitale

Generalul Emil Macri, șeful Direcției a II-a securității, era un specialist al innăbușirii revoltelor. A participat la reprimarea răscoalei minerilor din Valea Jiului, în 1977, dar și la evenimentele din Brașov, din noiembrie 1987. După Revoluție a fost arestat și în dosarul Timișoara. Procesul său nu a apucat să se termine, deoarece generalul Macri a murit în închisoare, în aprilie 1991. Raportul medico-legal a stabilit că moartea a suferit în urma unui infarct. În fapt, există voci care susțin că a fost intoxicat în mașina care

l-a plimbat dintr-un spital într-altul. Pe de altă parte, „coincidența” face ca această moarte să fie una extrem de oportună, având în vedere că generalul Macri, un personaj din camarila dictatorială, nu a mai apucat să depună mărturie în dosarul Revoluției din 1989.

Gușe și Militaru, morți „natural” de cancer galopant

Generalul Ștefan Gușe, șeful Marelui Stat Major al Armatei, a participat la reprimarea demonstrațiilor de la Timișoara, până la 19 decembrie 1989. A murit de cancer galopant („moarte naturală”), în martie 1994. Membrii familiei sale au declarat mas-

media că boala i-a fost provocată intenționat pentru a fi împiedicat să spună tot adevărul despre cei implicați în evenimentele din Decembrie 1989.

Generalul Gușe, un real personaj-cheie în evenimentele din Decembrie 1989, este cel care „îl legitimează pe Ion Iliescu, un necunoscut la data respectivă, profitând de funcția Comandant Suprem al Armatei, pe care o deținea”, declară Teodor Marieș, președintele asociației „21 Decembrie”. După 1990, generalul Gușe a fost înlăturat de la conducerea Armatei, de către Victor Stănculescu, alături de care se făcuse vinovat de reprimarea manifestațiilor din Timișoara și București. Dacă Traian Orban, președintele Memorialului Revoluției, crede că aceasta a fost pedeapsa pe care o merita pentru crimele din Timișoara, Teodor Marieș este de altă părere. „Este posibil să fi fost iradiat, pentru că ajunsese să știe prea multe. S-a încercat în 1990 inclusiv arestarea lui, dar nu a fost posibilă, pentru că atunci era destul de puternic”, conchide acesta.

Generalul Nicolae Militaru, primul ministru post-decembrist al Apărării, a murit de asemenea din cauza unui cancer galopant, în 1996, după ce a anunțat că va fi atenție! contracandidatul lui Ion Iliescu la Președenția României... Militaru a fost deconspirat atunci ca agent sovietic: KGB sau NKVD, nu e clar până acum. După toate probabilitățile, el cunoștea în amănunt întreaga rețea de spionaj sovietică din România...

Cel puțin alte patru „morți naturale”

Generalul Gheorghe Voinea, comandantul Armatei I, a coordonat represiunea din București și se presupune că a cunoscut împrejurările „sinuciderii” generalului Milea. A fost găsit mort în birou, la începutul lui 1990, stranie coincidență, la fel ca și predecesorul său Vasile Milea. Nu s-

a anchetat decesul generalului, moartea fiind considerată „naturală”.

Generalul Ioan Safta, șeful dispozitivului de apărare al sediului MAPN, a murit tot la începutul lui 1990. El i-a cunoscut pe

toți membrii „celui de comandă” din sediul MAPN, de unde au plecat toate informațiile diversioniste, generatoare de victime. Împrejurările morții generalului Safta nu au fost anchetate („moarte naturală”).

Generalul I. Cerbu, șeful centralei transmisiunilor MAPN, a deținut controlul asupra circulației informațiilor și ordinelor. El este cel care a anunțat la TVR că „s-au întrerupt legăturile cu securitatea...”. A știut cine și ce ordine a transmis. Ca și fiul său, tot ofițer de Armată, generalul Cerbu a murit de cancer galopant („moarte naturală”).

Generalul de Securitate Stelian Pintlîie, șeful tuturor transmisiunilor militare și civile din România (șef al generalului Cerbu), cu sediul la Palatul Telefoanelor din București, a murit în condiții suspecte, dar decesul a fost consemnat ca „natural”. La Revoluție, din centrală, s-a ocupat de întreruperea legăturilor Ministerului de Interne și ale securității, și a creat o linie directă, securizată, între centrul de comandă de la MAPN și celulele aflate în sediul CC al PCR și TVR. Generalul Pintlîie a știut cu exactitate cine a făcut diversiunea, care au fost virgile de transmisie, cine a executat misiunile și cu ce scop.

Notă: (Ca să nu existe nici un fel de confuzie): Absolut toți generalii, chiar și coloneii, înșirați aici ca într-un sumbru „convoy al morții”, au murit, până la urmă, de moarte, și nicidecum din oareșice alte motive!

Daniel Marian

“RESTRUCTURAREA” HIDROELECTRICA**MEGASCANDALUL ANULUI ÎN
ECONOMIA ROMÂNEASCĂ**

Un jaf! Este părerea unor specialiști cu tradiție în energia hidro! Ultima eroare majoră, în plan al reorganizării economice a României, ar fi transferul de patrimoniu, de la S.C. Hidroelectrica S.A. către A.V.A.S. Structura statului de valorificare a activelor corporale, afirmă și sindicaliștii din energie, susținuți de unii analiști economici, ar bulversa ultima componentă din industria energetică ce mai funcționează eficient și care avea un viitor real, pe profit. Sintagma “preluăm hidrocentralele pentru a putea privatiza compania, conform recomandărilor Bruxelles-ului” este o repetată lozincă, în care nu mai crede nimeni. Andris Piebals Comisarul European pentru energie crede că “s-ar crea un monstru”. O atare afirmație poate aparține unuia ce s-a trezit buimac dimineața.

În realitate, o nouă structură economică care s-ar constitui pe pachetul a ce a mai rămas din “comerciantul Electrica”: Muntenia Nord, Transilvania Nord și Sud - spargerea și privatizarea restului din Electrica S.A. fiind una din primele trei, cele mai mari greșeli economice după 1990 - înglobând producătorii termo Turceni, respectiv Rovinari - unde se fac anchete penale privitoare la vinderea și revinderea preferențială a energiei electrice - cu Hidroelectrica S.A., societate profitabilă cu un patrimoniu încheiat și protejat și un corp de specialiști cu tradiție în profesie și în garantarea siguranței sistemului energetic național, la care s-ar adăuga ICEMENERG-ul, aflat acum la Transelectrica, se bazează pe idei contradictorii.

LISTAREA LA BURSĂ, VARIANTĂ PĂGUBOASĂ

După declarații oficiale guvernamentale, ce par o nouă abordare în materie de privatizări în domeniul energetic, îndeosebi prin faptul că privatizarea termocentralelor nu mai este considerată o prioritate și că la termo urma să se încerce experimentul privatizării managementului și nu al proprietății, putem constata că U. E. se îndreaptă spre o altă direcție, spre o piață comună a energiei. Politica Uniunii nu agreează în prezent nici structurile energetice franceze ori italiene, organizate ca

holdinguri, oarecum asemănătoare fostului Minister al Energiei Electrice, funcțional în România, până în 1991. “Va fi de tipul holdingului un acționar care va deține acțiuni la mai multe societăți din domeniul producției, distribuției, furnizării serviciului de la societăți care produc energie” afirmă șeful AVAS, T. Atanasiu. O afirmație vagă precum concluzia că aceasta ar deveni “o societate integrată ce oferă capacitatea investițională puternică pentru proiectele noi de dezvoltare a noilor capacități energetice”.

Dincolo de aparenta și oficiala trimitere din rând a liniei lipsite de prioritate, a privatizării a ce a mai rămas din sectorul termoelectricii și chiar din întregul sector energetic vinderea hidrocentralelor cu capacitate de până la 20 MW, care sunt și cele mai profitabile - prin scoaterea constructorilor, a celor de la montaj și a tuturor celor care asigurau serviciile dar mai ales mentenanța reparațiile planificate ori accidentale - chiar la o analiză scurtă, vom constata graba cu privire la listarea pe bursă a S.C. Hidroelectrica S.A. București. Acțiunea o considerăm cel puțin eronată, căci: pe de o parte, la alternativa pentru privatizarea cu investitor strategic - ce presupune cedarea controlului proprietății - formula listării pe bursă și deci a vinderii unor pachete de acțiuni prin care să se facă rost de bani pentru finanțări de dezvoltare este ademenitoare doar pentru că închide gura cârtitorilor care se plâng că resurse și piese energetice de valoare sunt externalizate străinilor. Hidroelectrica nu își are locul pe bursă mai ales pentru că: produce electricitate extrem de ieftin și nepoluantă, în însuși prețul competitiv își poate foarte bine finanța modernizările și dezvoltările curente iar din profit își poate continua programul de investiții. Pe de altă parte, la Hidroelectrica elementul central este amplasamentul natural, valorificat prin mari eforturi umane și materiale de către un grup socio-profesional de excepție. Energeticienii constructori, din montaj sau din exploatare, sunt specialiști de pe aceste meleaguri datorite de natură cu surse regenerabile imense. Evident, ne găsim în fața unui dar lăsat României, de mama natură. Acest dar nu poate aparține nici măcar în parte, prin acțiuni vândute la bursă, unor structuri private, nici autohtone și cu atât mai puțin

străine. În acest sens Hidroelectrica trebuie să rămână integral în posesia statului român iar produsul său să aparțină acestui popor și nimănui altcuiva din considerente strategice cât și sociale. Lansarea rapidă a Hidroelectrica pe bursă poate fi suspectă și din analiza unui text precum acesta: “Orice restructurare, este în ultimă instanță administrativă. Hai să lăsăm piața să decidă restructurarea!”. De la sfârșitul acestui an, piața care este raportul cererii la ofertă în reglementarea unei piețe concurențiale, duce firesc mai degrabă ca și această restructurare este doar aparent “la voia sorții” iar nu gândită pentru un grup.

“BĂIEȚII DEȘTEPȚI” ȚINTESC ENERGIA HIDRO IEFTINĂ

Conceptual, o analiză de logică economică exclude un dat cert: procesul constituirii unor entități energetice apropiate între ele, odată pe principiul obiectului de activitate integrată industria cu producătorii din hidro ori termo, comerțul ca obiect de activitate repartizat la cei din distribuție, respectiv serviciile pentru restul operatorilor care activau și în fostul M.E.E. se regăsește în studiul costurilor de exploatare. Prin urmare, cuplarea de unități hidro cu unități termo - proiect pe care l-au susținut și consultanți străini, angajați să propună soluții pentru formarea unui preț mediu de piață adecvat funcționării unei piețe liberalizate nu poate fi dat la o parte, fără a pune altceva în loc și sub lupa analizei certe. Dacă s-ar lăsa să se continue, la parametri și mai înalți, chiar și cu patalamaua liberalizării, așa-zisul “jaf actual pe seama facturii prezentate populației” am fi din nou martorii unui scenariu interpretativ ce se va dovedi ca și altele, falimentar, pentru ultimul patrimoniu național ce încă nu a fost distrus: cel hidroenergetic. Prin soluția cu bursa, Hidroelectrica ar rămâne amanetați iar activitatea ei ar putea fi suspectată de speculația “băieților deștepți”: O mare parte din producția acesteia este deja confiscată de contracte impuse administrativ, prin contracte care au fost grevate de elemente privind protecția socială, unele pe zece ani sau mai lungi au clauze economice înrobitoare și tot timpul vor fi grupuri mai informate ce abia așteaptă efectiv liberalizarea completă a pieței de energie pentru a prelua la dispoziția lor și restul producției ieftine din surse hidro.

Constituirea unei noi societăți prin cuplaj hidro-termo ar clarifica preferențialitatea unor contractori, căci ar fi vorba de încheierea altor contracte, la alte costuri și cu alte prevederi. Ar rămâne însă nesoluționată concurența între producători și mai ales s-ar sacrifica inutil un sistem performant în detrimentul unuia deja adus în agonie. Restructurarea proiectată pe obiect de activitate, regional ori prin comparația efectivă a costurilor și a activității complementare raportată la anotimpurile de funcționare ar înlocui logic și economic piața ca decident al restructurării. Piața decide doar în condițiile în care cererea și oferta sunt strict reglementate, cum spuneam iar actul comercial se derulează în cadru competițional onest unde părțile sunt fie protejate în mod egal de lege, fie controlate pentru respectarea principiilor care guvernează piața. A lăsa piața să decidă, înseamnă practic, ca un nou val de cercuri și grupuri de presiune, împreună cu cei care au deja clauze preferențiale, să preia rapid - cu banii deja pregătiți - pachetele de acțiuni de la Hidroelectrica S.A. scoase la vânzare pe bursă. Astfel Hidroelectrica, deși în aparență “Statul Român în întregime, proprietate de drept public, respectiv privat al statului”, ar ajunge la dispoziția unor încrengături de interese și nu la realizarea obiectului de activitate pentru care a fost constituită. Inutil de subliniat că întreaga energie produsă ieftin ar fi confiscată de aceste grupuri care ar menține presiunea asupra administratorilor și cu siguranță și stabilitatea în muncă a acestora, inclusiv siguranța sistemului energetic, ar deveni o poveste greu de controlat. În încrengătura de interese exterioare sistemului dar în legătură cu profitul lui, administratorii ar rămâne doar cu răspunderea, nu și cu decizia. În atare context, energia din surse hidro ar fi exploatată nu cum o dictează interesele țării și în funcție de situația meteo și hidro, ci în șiragul “clasicelor manevre și compensări” între grupurile de presiune iar nu între sectoarele hidro și termo.

“RESTRUCTURAREA” HIDROELECTRICA

(Urmare din pag. 8)

LIPSA DE TRANSPARENȚĂ ATRAGE SUSPICIIUNI

În prezent Hidroelectrica S.A a câștigat o poziție dominantă în piața energetică zonală. Dar nu deține nici pe departe monopolul pieței de energie pentru a bloca piața energetică. După evitarea unei serii de sincope, generate de factori obiectivi, dar nu numai, structură încă a Statului Român este singura capabilă să intre în competiție cu greii europeni, știut fiind că vecinii din nord-est dețin mari capacități energetice cu produs ieftin, ce ar putea să ne scoată de pe piața strict concurențială în materie de preț. Nu în ultimul rând, Hidroelectrica S.A în sistem de producție și investiții începute înainte de 1990, se confruntă, după 2003 an legislativ dezastruos în materie de armonizare cu normele zise “europene” și cu toți ciudații frământați de “mediu în pericol” cu situații dramatice. Vom rezuma o speță, fără a localiza geografic dezastrul. Este știut și acceptat de cei din domeniu că salbele de hidrocentrale realizate în aval de marile lacuri de acumulare nu afectează mediul ambient. Reducerea debitului de apă din vechea albie se transferă într-o nouă amenajare a teritoriului. Asta se deduce din studii de specialitate și nu din conferințe ținute de apucați cu diverse interese, unele mai ciudate decât altele. Nu se creează exces de umiditate și nu se ridică pânza freatică. Acumulările sunt concepute și ca opreliște contra inundațiilor. Asta rezultă din analize academice ori tehnice fără de care nu se dispune investiția. Anii 70/80 au creat o școală de specialitate ce au stabilit indici tehnico-economici, printre care și un calcul strict de producție de energie electrică pe an hidrologic mediu. La lucrările de bază s-a adăugat o componentă substanțială de colectare din aducțiuni secundare fără de aportul căroră, finalizarea investiției e ratată. După 1994 apar primele sincope. Captarea unui număr de afluenți situați în zone tot mai frecvent vizate de organizații ciudate, asociații greu definibile ori influenți dar singurari beneficiari ai reconstituirii proprietății, devine imposibilă. Legea se aplică unilateral. Legiferarea anterioară, încă valabilă, este ignorată ori încălcată cu desăvârșire.

Interesul Statului Român devine o blasfemie. Tot mai mult se perorează cu sintagma gen “Statul Român abuziv” iar opinia unor academicieni specializați în energie verde, analize complete ale unor corpuri de specialiști, păreri științifice și economice totodată, sunt luate în derâdere, batjocorite sub semnătura unor semidocti. Reducerea debitului mediu concomitent cu reducerea producției de energie estimată în anul hidrologic mediu pe ansamblul unei investiții ce se finalizează în decenii face ca întregul efort al acestei țări să fie la mâna unor iresponsabili ori interesați pe moment de orice altceva decât de respectarea expertizei în domeniu și în final a legiferării. Se definesc zone care se suprapun cu altele, cu destinație încadrabilă în dezvoltarea durabilă. Se obțin ordonanțe de guvern ori urgență care desființează un regim juridic cert al transferului normativ al terenului aferent construcțiilor industriale. Se transferă terenuri pe care se găsesc instalații și uvraje. Se creează în genere stări juridice care nu pot fi puse în practică de către o minte sănătoasă.

În concret, o Hotărâre a Guvernului nr. 230 din 4 martie 2003 stabilește noi delimitări și limite pentru o structură dată în administrarea unei forme juridice, ce nu poate fi definită nici ca organism fără scop lucrativ și nici în componența Guvernului României. Nu se notifică factorii implicați, persoane juridice ori fizice ultimele, asociații de proprietari în curs de punere în posesie nu se ține cont de regimul tabular al terenului din evidențele funciare și mai grav, se ignoră cu rea intenție investiția Statului Român, finanțată de contribuabil și nu din fonduri structurale, nerambursabile ori cum s-ar numi ele în limbaj acoperitor partizan. Toate eforturile celor ignorați se opresc la nivelul agențiilor și structurilor de avizare, dela centru până la cele mai de jos echipe de funcționari, toți clamează “normele europene” fără a fi în stare să le precizeze în număr și articol. Studii realizate la cel mai înalt grad de profesionalitate, concluzii ale unor componente științifice ale Statului Român privind impactul asupra mediului sunt blocate de puncte de vedere adverse, fără nici o motivare juridică. De cea științifică

nici nu poate fi vorba. Se solicită mereu interzicerea lucrărilor, cu ignorarea datelor suplimentare ori a argumentelor furnizate de specialiștii din domeniu. Coalizarea unor forțe și interese fără susținere tehnică ce nu-și pun problema ignorării eforturilor umane și materiale făcute pe parcursul a patru decenii, ar trebui să facă obiectul instituțiilor abilitate ale aceluiași Stat Român, singur acționar. Singur și în fața crizei energetice și a interesului legitim, sub aspectul producerii unei energii ieftine și ecologice, care până la urmă este o problemă socială și abia apoi una economică.

Dar, mai grav, anularea unor componente a programului investițional va conduce la anularea tuturor eforturilor Statului Român, pe mari segmente întreaga activitate anterioară devenind inutilă, în mare parte pierdută pentru totdeauna. Masivele construcții hidroenergetice nu pot fi conservate. Acumulările neutilizate se colmatează. Și ignorarea punctelor sensibile ale secolului, deopotrivă a energiei viitorului, în țara ta ori în componenta europeană, dă de gândit. Anul 2009 stă și el sub semnul dezbaterei. Pe de o parte între statele Uniunii Europene.

Apoi între Rusia și Bruxelles. De asemenea o componentă separată grupează Rusia față în față cu Germania, Polonia și Ucraina. Vedem că în jurul energiei se declanșează cele mai mari provocări ale momentului. Pentru orice stat al lumii, problema energetică se constituie ca un domeniu strategic și o componentă a securității naționale.

Nu în ultimul rând, cedarea unei părți din sistemul energetic industrial producția înscamnă cedarea unei părți din suveranitatea economică națională. Interesul U.E, cel mai des folosit termen cu referire la politica energetică, este cel de strategie. Iar strategia în domeniul energiei este de siguranță comunitară. O reorganizare făcută la repezeală și în lipsă de transparență a calculelor pe termen mediu și lung atrage suspiciunea manevrelor ce frizează infraționalitatea economică. Orice transfer de active din cadrul patrimoniului Statului Român în planul unei aparente privatizări, ce duce la

diluarea obiectului de activitate ori a creerii unei structuri, greu de controlat și care ar atrage firmele căpușă, nu poate să treacă neobservat, contribuabilii considerându-se periclități măcar și pentru că ar trebui să susțină și structuri supradimensionate și total neeficiente, cât și structuri economice politizate, cu riscul apariției de conflicte de interese între părțile componente.

TRAIAN OPRONI

Notă: Următoarea expunere va face referire la structura “holding”- ului și strategia energetică europeană, cu aplicabilitate în România.

Lumea de azi

PUBLICAȚIE DE
ANALIZĂ ȘI
INFORMARE A
JUDEȚULUI
HUNEDOARA

Director General
Daniel MARIȘ
0766.559.627

Editor
Dan BORDEIANU

Redacția
Oana DAN
Mihaela PĂUNESCU
Mihai IONESCU
Lucian COSTA
Alexandru ROMAN
Traian OPRONI

Colaboratori permanenți
Dumitru SUSAN
Valeriu BUTULESCU
Dumitru HURUBĂ
Gheorghe GRÜN
Nicolae STANCIU

Tehnoredactare
Mircea VOICULESCU

Director difuzare
Stejărel IONESCU
0728.023.271

Director Marketing
Dan Lazăr
0723.402.600

Correspondență:
CP 44, Oficiul Poștal 1, Deva
E-mail: lumeadeazi2003@yahoo.com
Tipografia GRAPHO TIPEX Deva
ISSN 1543 7246

Cronica sentimentală

Anul în care a renăscut Gimnastica și
a murit Corvinul

Cu destulă tristețe, cu resentimente și frustrări, condimentate cu o bună cantitate de scârbă și mizerie, în care se scaldă, mai ales, fotbalul, dar și tot sportul în general, ca și România toată câtă mai este, mă întorc la vechiul meu pix de cronicar sportiv. Pe care l-am abandonat pentru unul, credeam eu, mai potrivit, mai necesar și util vieții noastre în tranziție, un pix mai sofisticat, cu gel și bilă de 0,5, bun de încondeiat moravuri și năravuri noi, așa-zis democratice, reformatoare și promițătoare. Care pix s-a tocit, și lasă dăre rău mirositoare, fiind alimentat non-stop, de 19 ani, din canalul colector al tuturor zoaielor ce spală pământul și fața țării, angajate și vândute precum curvele, prin toate coplăraiele pământului.

Deci, înapoi, la CRONICA SENTIMENTALĂ!

După ce, ori din prostie, ori din ticăloșie, precum marii vânzători și prădători de avuție națională, politicieni și jurnaliști, cu ghilimele, au reușit să-i scoată, după Atena 2004, din gimnastică pe Octavian Belu și Mariana Bitang, din sport pe Iolanda Balaș, pe Elisabeta Lipă, Francisc Vaștag, și să dărâme cam tot sportul din vârful performanței, am ajuns în China chinându-ne agonic pentru un pumn de medalii. Și acelea, cucerite mai mult ca rezultat al unor merite și calități personale, decât ca rezultate ale unui sistem, ale unei structuri organizate și coordonate, ale unei politici sănătoase pentru sănătatea unei țări locuite, populate. Vezi medaliile aurite la Constantina Diță, Alina Dumitru, Sandra Izbașa. Excepții, canotoarele Viorica Susanu și Georgeta Andrunache, supraviețuitoarele unei structuri ce nu murise complet între 2004 și 2008, precum flota de kaiak-canoe a lui Ivan Patzaichin. Sigur, cineva, și cu destul temei, mi-ar putea reproșa că și Sandra Izbașa ar putea fi o excepție, în același înțeles al supraviețuirii organizării existente la Deva după 1978. Pe care eu însumi o susțin ca viabilă, ca argument forte împotriva acelor berbeci ce tot bat în Cetățuia Gimnasticii din Deva, cu înverșunare, ură și venin al invidiei. Dar Sandra se regăsește între laureatele aurite mai mult decât echipa sa datorită valorii exercițiului său la sol și calității personale care au înnobilit desenul coregrafic conceput de Valer Puia. Omul uitat permanent din enumerarea jurnalistică a celor care pregătesc lotul feminin de gimnastică la Deva. Boală veche a presei, care-și focalizează reflectoarele doar asupra „șefimii” oricărei structuri, omițând cu vinovăție și puțin tembelism „omul muncii”, pe cel ce produce, afișându-l doar pe „șef”, transformat în vedetă. Așadar, și pentru a-i face dreptate lui Valer Puia, măcar la sfârșit de an, și pentru a scuza omisiunea sau reaua-credință jurnalistică, să reținem că-n 2008, în China, la Olimpiadă, gimnastica feminină românească a redevenit aurie prin Sandra Izbașa și Valer Puia, și se menține arămiu-argintie prin rezistența și tradiția grupului de la Deva! Cât va mai rezista...

Și totuși, 2008 a fost cel mai slab an olimpic în sportul românesc din 1976 încoace! Ca să ne referim tot la un an olimpic, dar de naștere a gimnasticii românești la acest nivel! Prin Nadia. Nu discutăm aici cauze și vinovății pentru acest regres. Ar fi și zadarnic. Dar cineva, care, pe alte meleaguri există și se cheamă STAT, dacă ar exista și-n România, ar putea face treaba asta. Cum statul nu prea există, atunci vinovăția nu revine nimănui! Cel mult, absenței STATULUI...

În schimb, dacă trecem la fotbal, lucrurile se schimbă. Asta, în primul rând, pentru că nici azi fotbalul nu este, ba chiar mai puțin ca-n trecut, un SPORT! Niciodată n-am nominalizat fotbalul între sporturi. Dimpotrivă, și atunci când nu era privatizat, și aparținea unor organisme și departamente statale, syndicate, Ministerul Apărării, Ministerul de Interne, Ministerul Învățământului sau mari întreprinderi socialiste, dar și mai mici, ba chiar și unor ceapeuri, fotbalul nu-l priveam și tratam ca pe un sport, ci ca pe o activitate de larg interes public, social, care ascundea foarte mari lucrături mai puțin... sportive și, deci, necurate, dar acceptate tacit, chiar oficial! Inclusiv la înalt nivel de partid și de stat, ba chiar la cel mai înalt nivel... Împreună cu un larg evantai de ilegalități salariale, sociale, morale, sau de inversare a valorilor. Așa s-a putut afirma și dezvolta, de pildă, F.C. Scornicești, ajunsă în A și, deci, și pe terenul Corvinului, care, la acea vreme era purtătoarea de drept a unei idei de joc proprie, spectaculoasă, eficientă, lansată de

Mircea Lucescu prin talentul unor Mișa Klein, Nelu Peteu, Romică Gabor, Ioan Andone, Mircea Rednic, Florică Văetuș, Fane Dubinciuc, Dorin Mateuș, Dorin Nicșă, D. Târnoveanu, I. Bogdan, D. Gălan, și să mă ierte cei pe care i-am omis... Vreme la care, la meciurile cu echipa din Scornicești, galeria care atunci era și mai civilizată și mai inspirată scanda: „Ceape, ceape! Ceapă și cartofi nu e!”. Adevăr crud pentru contemporani, între care se nimerea uneori și secretarul județean de partid cu agricultura și cu sportul. Că era la fel ca acum: la agricultură și la fotbal toți se pricepeau. Acum sfera priceperii este și mai largă: pricepuții de azi „știu” și democrație, și politică, și economie de piață, și europenisme, un singur lucru le lipsește: cartea! Chiar având colecții de diplome și masterate... Și se speria tov.-ul cu agricultura, de la județ: „Ce mă, m-or văzut pe mine și de-aia țișă de-astea agricole?” Nu, dom'le, ci pentru că-i echipa ceapeului din Scornicești, îl linișteam pe om, altfel băiat de treabă... Dar, în timp, pe măsura creșterii tupeului, echipa din Scornicești a devenit F.C. Olt, a avut președinte pe veșnicul Mitică Dragomir, acesta de-i zice și Mitică de la Ligă și invers, iar la Revoluție îl avea antrenor pe Cornel Dinu, fugit cu 4 etape mai înainte de la "U" Cluj, pe care o adusese deja la -4, cifră fatică pe-atunci; marele Dinu, "Mister" azi, colonel atunci, de MI, apoi de MFA, cât a fost la Tg. Mureș, general azi, maestru și profet de bune maniere și moravuri în fotbal și-n cărți bine scrise... Dar nu prea sincere... Tot la vremea tupeului, de parcă n-ar fi fost de-ajuns cu Dinamo, Steaua, Victoria, echipe militare de armată, de interne și de miliție, a fost adoptată și o veche echipă muncitorească, Flacăra Moreni, de către Securitate, sub directa autoritate a șefului acesteia, Tudor Postelnicu, care echipă i-a prilejuit dizidență lui Traian Ungureanu TRU, cronicar de talent la „Viața Studențească” acolo unde și-au început cariera ziaristică mulți... jurnaliști de renume democratic și de elită azi -, cu titlul unei cronici: „Morenașterea fotbalului românesc”.

Pe la noi, majoritatea echipelor erau sindicale, muncitorești adică, dezvoltate pe lângă mulțimea minelor din județ, cele mai de vârf, ca Jiul Petroșani, beneficiind și de o susținere consistentă și din partea centralei sindicale U.G.S.R. În timp ce Corvinul s-a contopit cu drept a nu mai știu câta secție a Combinatului Siderurgic Hunedoara, pe vremea directorilor, adevărați „generali” Costache Troțuș, Sabin Faur, Neculai Agachi, atât prin performanțele economice ale Combinatului, cât și prin dezvoltarea activităților sociale destinate siderurgistilor, vreo 19.000 la vremea respectivă. S-au construit baza de agrement, cu terenuri, piscină și popicărie, la Cinciș și Casa Albă, a fost adus un vaporas de agrement pe lac, bazinul de înot, arena de popice și echipa de podium, baza de la Valea Seacă; siderurgistii evidențiați primeau gratuit găzduire, la sfârșit de săptămână, prin rotație, sus la Cinciș, în hotelul-restaurant... S-au băgat bani mulți în consolidarea unei echipe bune la Corvinul, unde Ilie Savu, apoi Ștefan Coidum aduceau în valuri jucători din București și de aiurea. Până a ajuns aici Mircea Lucescu, refuzând plecarea peste hotare aprobată unor sportivi de clasă aflați la cântecul lebedei, drept mică recompensă pentru serviciile aduse României pe bani puțini. Așa a ajuns, de pildă, marele handbalist Gh. Gruia, în Brazilia. Iar Mircea Lucescu la Hunedoara, și inegalabilul cronicar Ioan Chirilă, nea Vania, a ajuns să țină, să devină corvinist, fan Corvinul, cum s-ar zice acum... Dar degeaba ar mai exista fani Corvinul, căci Corvinul nu mai este! A murit. A doua oară! Privatizarea a dăunat grav Corvinului! Dl. Mital nu o ține cum se cuvine pe Oțelul Galați. Cu Corvinul nici nu s-a încurcat. A lăsat-o pe seama micilor întreprinzători. Și a primarilor prea ocupați de politica umplerii propriilor buzunare și ale aliaților ocazionali. Dar toți care au fost, care au candidat și care... este, absolut toți!, au folosit, s-au folosit de Corvinul, de fapt gloria și numele echipei, care, în anii '80, au redat Hunedoarei noblețea Castelului și tăria oțelului... Corvinul, azi nu mai este nici măcar agent electoral!

Amintiri. Atât au mai rămas. Din Corvinul. Din Hunedoara...

Nicolae Stanciu

Poezii care vor rămâne

PABLO NERUDA

NEMURIRE

Moare câte puțin cine se transformă în sclavul obișnuinței, urmând în fiecare zi aceleași traiectorii; cine nu-și schimbă existența; cine nu riscă să construiască ceva nou; cine nu vorbește cu oamenii pe care nu-i cunoaște.

Moare câte puțin cine-și face din televiziune un guru.

Moare câte puțin cine evită pasiunea, cine preferă negrul pe alb și punctele pe "i" în locul unui vârtej de emoții, acele emoții care învață ochii să strălucească, oftatul să suradă și care eliberează sentimentele inimii.

Moare câte puțin cine nu pleacă atunci când este nefericit în lucrul său; cine nu riscă certul pentru incert pentru a-și îndeplini un vis; cine nu-și permite măcar o dată în viață să nu asculte sfaturile "responsabile".

Moare câte puțin cine nu călătorește; cine nu citește; cine nu ascultă muzică; cine nu caută harul din el însuși.

Moare câte puțin cine-și distruge dragostea; cine nu se lasă ajutat.

Moare câte puțin cine-și petrece zilele plângându-și de milă și detestând ploaia care nu mai încetează.

Moare câte puțin cine abandonează un proiect înainte de a-l fi început; cine nu întreabă de frică să nu se facă de râs și cine nu răspunde chiar dacă cunoaște întrebarea.

Evităm moartea câte puțin, amintindu-ne întotdeauna că "a fi viu" cere un efort mult mai mare decât simplul fapt de a respira.

Doar răbdarea cuminte ne va face să cucerim o fericire splendidă. Totul depinde de cum o trăim...

Dacă va fi să te înfierbânți, înfierbântă-te la soare

Dacă va fi să înșeli, înșeală-ți stomacul
Dacă va fi să plângi, plânge de bucurie
Dacă va fi să minți, minte în privința vârstei tale
Dacă va fi să furi, fură o sărutare
Dacă va fi să pierzi, pierde-ți frica
Dacă va fi să simți foame, simte foame de iubire
Dacă va fi să dorești sa fi fericit, dorește-ți asta în fiecare zi...

BĂILE HERCULANE

ÎNTRE MIROSUL SULFUROS AL TRECUTULUI ȘI INDIFERENȚA APOCRIFĂ A PREZENTULUI

Zici Băile Herculane și vezi dezastrul imobiliar. Se așteaptă să cadă și zidurile. Se vizează terenurile. La început au căzut frescele imperiale, cu încărcătura lor de unicat cât trei volume de istorie contrafăcută. Au dispărut teracotele! Erau valori inestimabile. Tablourile și mobilierul s-au volatilizat! Pot fi găsite în noile "viloaie" ce au răsărit pe Clisura Dunării. Bătrânele balustrade, unice în Europa, turnate din fontă la Viena au luat și ele drumul "căsoaielor de neam prost" ori mai rău, au ajuns la centre de recuperare a fierului vechi. La început au fost lăsate să cadă învelitorile. Țigla turnată la Jimbolia s-a mișcat doar, ca apoi să fie luată de vânt. Acum cad și zidurile. Grămezi de moloz vor împânzi Valea Cernei. Apa cu miros de sulf se va strecura printre gunoaiile neridicate cu anii și printre moloz.

Pe alei te întâmpină figuri triste. Pentru șoferi, o bucurie: poți parca oriunde. Vechiul "oraș stațiune" e pustiu. Rareori trece o mașină. Se merge pe mijlocul drumului. În orașul de jos, agitația tonetarilor e talcioc.

Dezastre imobiliare girate de o justiție strâmbă

Dezastrul de la Băile Herculane are la bază inginerii financiare. Majoritatea lor au avut concursul justiției cărășene. Cea mai ciudată din România! Cenzurate la Timișoara, hotărârile judecătorești te crucesc pentru că obligă structuri încă de stat, la plăți înzecite în contul șmecherilor investitori. Obligarea proprietarului să renunțe la beneficiul locației ori să cedeze gratuit investițiile, constatarea stingerii litigiilor între părți, cu stabilirea fictivă a investițiilor realizate și altele, cum numai în instanțele bănățene poți găsi, sunt deplin acoperitoare afirmației anterioare. Pe de altă parte, bătrânii sponsorizați de Ministerul Muncii ș.a., veniți la tratament, rămân netratați, tratați cu indiferență de ultimii salariați neplătiți cu lunile ori se tratează singuri cu apa ce curge fără încetare de două milenii, în mizere țevi montate artizanal, printre gunoaie și moloz.

Stațiunea Băile Herculane e paralizată. Peste tot planează stafiile a doi/trei "mari". Unul sinucis în condiții neelucidate, altul suspectat de

asasinat între parteneri și un altul, beneficiar al celebrei ascensiuni de la portar de hotel, nici măcar recepționar, la acela de politician nastasian apoi investitor și cumpără-

tor pe nimic, de-a valma de terenuri și acareturi ce stau să cadă în așteptarea preluării terenului pentru noi construcții, din beton, bolțari și termopan, sunt deja părți de folclor zonal.

Altădată cu mii de locuri la tratament, Băile Herculane de azi sunt locul dezastrului imobiliar. În fața ochilor se perindă degradarea până la ruină a ceea ce era demult mândria Europei. Turismul a dispărut. Cei câțiva rătăciți amplifică tragedia. Peste tot se simte că nu s-a mișcat un deget pentru întreținere ori reparații. Un dezastru imobiliar premeditat.

Clisura Dunării, poartă dintre creație și natură sălbatică

Început de vară. Perioadă a extremelor. De la diferența ori apropierea dintre zone - Băile Herculane / Clisura Dunării, la rostul omului / demolator în cazul dintâi și ziditor în cel din urmă - calea e scurtă.

La urcarea pe vapor - ruginit și neîngrijit, asistat de trei oameni plictisiți, care se specule

ază unul pe altul - rămâi copleșit de căldură. Dunărea de altădată, spaima navigatorilor, azi adâncă și lată după zăgăzuirea dată de mâna constructorilor energeticieni la Porțile de Fier, curge printre malurile abrupte. Sub ape, taine de mult uitate. Printre nisipurile din adâncuri, netulburată zace insula Ada Kaleh. Amintirea unei excursii din anii copilăriei se leagă de clădirile cu multe prăvălii aflate în curs de părăsire. Geamuri sparte și fațade neîngrijite par parcă o imagine la scară redusă a Băilor Herculane de azi. Dunărea la Cazane era ieri spaima navigatorilor. Azi sălbaticul fluviu de odinioară curge lenes și impresionează călătorii străini până la copleșire, cu malurile lui impunătoare. Sate ori biserici din Șvinița, Ieșelnița, Dubova ori Ada Kaleh-ul sacrificate unui obiectiv economic de cea mai mare importanță pentru

România dintre milenii, mai ascund nostalgii și tristeți ce se sting odată cu viața. Anii au trecut. Pe malul românesc al Dunării răsar casele îmbogățitorilor din embargo. Ori sunt ale "bucureștenilor acaparatori" cum zice unul dintre marinari. El mai zice și de stâncile "Babacăi" de la Gura Văii, reperul care marchează începutul "clisurii cetate așezată la gura unui defileu". Priveliștea este amețitoare. Nu poți să nu privești la vecinii sârbi și să te gândești la trupurile celor înecați, în cursa disperării spre o bunăstare a apusului, de multe ori înșelătoare.

Fără să-ți dai seama, te simți copleșit până la lacrimi: tu, fiu al Retezatului, Petreanului ori călător în Parâng, constați: Dunărea la Șvinița, la Ieșelnița, la Berzasca sau la Dubova nu are asemănare pe lume. Nici măcar cu ceea ce, ea însăși a creat la vărsarea în Marea Neagră.

Frumusețea este pe jumătate creația omului înzestrat cu spiritul înzidirii binelui: constructorul de hidrocentrale. Lumile vechi au dispărut lăsând locul inițiativei naturii. Fluviul a luat în stăpânire sălbăcia.

Așa cum arată azi, Dunărea cuminițită la Porțile de Fier produce curent electric iar în aval, cu alaiul de rezervații naturale, cu monumentele și priveliștile, cuprinse în imaginile ce vi le prezentăm, a devenit una din marile atracții turistice ale Europei. Păcat de plictisul comercianților ori răutatea formatorilor de opinie care încă și-o mai dispută ca făcând parte din "Banatul istoric" iar nu din teritoriul "artificial înființat al Mehedințiului", uitând că și acesta era de fapt "Banatul de Severin".

Traian OPRONI

Primăria Comunei Criscior

Fie ca aceste clipe de sărbătoare ale „Nașterii Domnului”, unice prin sfințenia și liniștea ce ni le aduc în suflet, să vă însoțească pe tot parcursul anului, iar Noul An să vă aducă sănătate, fericire și căldură în suflet!

LA MULȚI ANI!

Primar
OVIDIU FURDUI

Cu ocazia Crăciunului și a Anului Nou 2009 dorim să transmitem colaboratorilor, partenerilor, salariaților firmei și familiilor acestora gânduri curate de sănătate, împliniri în muncă și viață.

Crăciun Fericit! și La Mulți Ani!

Dir. Sucursala **HIDROCONSTRUCȚIA**
Filiala Râul Mare,
Dipl. Ing. **IOAN RADU**

MINVEST SA DEVA

Sărbătoarea sfântă a Crăciunului și a Noului An 2009 îmi oferă plăcutul prilej să mă adresez minerilor, întregului personal din unitățile ce fac parte din Compania Națională MINVEST SA DEVA, colegilor, beneficiarilor și colaboratorilor și să le transmit cele mai călduroase urări de bine, sănătate și fericire însoțite de strămoșească urare „LA MULȚI ANI!”

Director general
POMPILIU CRAI

De Sfânta Sărbătoare a Nașterii Mântuitorului Nostru Iisus Hristos, dorim să transmitem tuturor locuitorilor comunei Bara Mare, cât și angajaților instituției noastre, cele mai bune gânduri și cele mai calde urări de sănătate, multe împliniri și fericire alături de cei dragi.

La mulți ani!

DANIEL RĂDUCĂNU
Primarul comunei Bara Mare

PRIMĂRIA BRAD

În numele Consiliului Local și al meu personal doresc ca spiritul Crăciunului să aducă tuturor locuitorilor orașului BRAD multă sănătate și fericire cu bucurii și satisfacții depline în împlinirea tuturor dorințelor.

Primar
FLORIN CAZACU

PRIMĂRIA COMUNEI BĂCIA

Sărbătoarea Nașterii Domnului și a Anului Nou 2009 să vă aducă multe bucurii, sănătate, fericire și bună înțelegere pentru toți locuitorii comunei noastre. Să aveți parte de pace sufletească, împliniri și belșug în case.

LA MULȚI ANI!
SĂRBĂTORI FERICITE!

Primar,
EMIL RÎȘTEIU

PRIMĂRIA COMUNEI ROMOS

Dorim ca Sărbătorile Crăciunului și Anului Nou 2009 să aducă comunei Romos, colaboratorilor, salariaților și familiilor acestora sănătate, bucurii și lumină în gânduri.

SĂRBĂTORI FERICITE!
LA MULȚI ANI!

Primar,
MIRCEA PĂTRĂNȚAN

PRIMĂRIA GHELARI

Sărbătoarea Nașterii Mântuitorului nostru ne aduce bucurie și pace sufletească, speranța unui an mai bun alături de cei dragi. Fie ca noul an să vă aducă în case numai lumină și căldură, să aveți parte de liniște și bucurii.

Sărbători Fericite!
și
La mulți ani!

Primar,
IOAN BULBUCAN

PRIMĂRIA ORAȘULUI GEOAGIU

Sfintele sărbători de iarnă Nașterea Domnului și Anul Nou 2009 ne oferă minunata ocazie de a adresa locuitorilor cele mai sincere urări de sănătate și fericire. Fie ca Noul An să vă aducă în case numai lumină, căldură și să aveți parte de liniște și bucurii.

Primar,
Ing. SIMION MARIȘ

PRIMĂRIA BĂNIȚA

Urează salariaților primăriei, consilierilor locali, cetățenilor comunei și colaboratorilor, cu ocazia Sfințelor Sărbători de iarnă și a Anului Nou 2009, multă sănătate și prosperitate.

SĂRBĂTORI FERICITE! și
LA MULȚI ANI!

Primar,
MARTIN BURLEC

PRIMĂRIA SĂLAȘUL DE SUS

Fie ca magia sărbătorilor de iarnă, cu zvon de colinde și clopoței, să aducă fericire, sănătate și bunăstare în cămine, tuturor cetățenilor din SĂLAȘUL DE SUS, sincere felicitări consilierilor, personalului primăriei și tuturor colaboratorilor.

CRĂCIUN FERICIT!
LA MULȚI ANI!

Primar,
SORIN MARICA

SĂRBĂTORI FERICITE! LA MULȚI ANI!

Sfânta Sărbătoare a Nașterii Domnului este pentru toți creștinii temelul speranțelor de mai bine!

În spiritul vechilor tradiții creștine, urez tuturor locuitorilor comunei Certej cât și angajaților instituției noastre, ca sărbătoarea luminoasă să fie pentru fiecare dintre dumneavoastră prilej de bucurie, să vă aducă în case belșug, sănătate și putere de muncă.

Primar,
ADRIAN PETRU CÂMPIAN